

Куредя Ніна Миколаївна
к.е.н., доцент, професор,
Назаренко Владислава Дмитрівна
студентка,
Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна начальна-
обласної ради, м.Запоріжжя»

ПРОБЛЕМИ ТА ЗАВДАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

The study, based on the analysis of statistical data, determines the role of small and including mini-enterprises in the development of economic sectors of Ukraine. The main problems are identified and key management tasks are identified for the effective activity of small enterprises of Ukraine.

Складовою частиною суб'єктності в економіці України є малий бізнес. Згідно з чинним законодавством України критеріями визначення малих та міні підприємств є балансова вартість активів, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), середня кількість персоналу. Мікропідприємствами є підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів - до 350 тисяч євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 700 тисяч євро; середня кількість працівників - до 10 осіб. Малими є підприємства, які не відповідають критеріям для мікропідприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: балансова вартість активів - до 4 мільйонів євро; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 8 мільйонів євро; середня кількість працівників - до 50 осіб.[1].

Питома вага зайнятих працівників на малих підприємствах у загальній кількості підприємств України складає 31,3%, в тому числі у міні підприємствах – 11,3%. Суттєвий вплив здійснюють малі підприємства на галузевий розвиток економіки України, оскільки, наприклад, у будівництві їх частка у загальній кількості галузевих підприємств склала 97,0%; освіти - 98,0%; промисловості - 86,3%; сільському, лісовому та рибному господарствах - 94,7%; оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів - 97,4%; транспорті, складському господарстві, поштової та кур'єрській діяльності - 88,6%; у сфері тимчасового розміщення й організації харчування - 98,3%; інформації та телекомунікації - 98,2%; фінансовій та страховій діяльності - 97,5%; операціях з нерухомим майном - 99,5%; професійній, науковій та технічній діяльності - 97,7%; діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування - 94,5%; охороні здоров'я та надання соціальної допомоги - 66,3%; мистецтві, спорті, сферах розваг та відпочинку - 100,0%.[2].

Ринковий механізм господарювання змушує орієнтувати бізнес різних масштабів діяльності на відшкодування витрат виробництва та отримання прибутку. Статистична звітність вітчизняних малих підприємств показує, що частка їх, що отримали прибуток склала за 2018р. 77,6%, у тому числі мікропідприємств - 76,7% (не набагато відрізняється частка прибуткових великих підприємств - 83,3%)[3].

У порівнянні з великими підприємствами менеджмент господарських суб'єктів малого бізнесу може використати певні переваги в ринковому господарюванні, а саме, меншу кількість формальностей та погоджень; вищу ступінь адаптації до ринкових змін; може уникати конкурентного тиску, якщо мале підприємство вибирає свою ринкову нішу та диференціює свій продукт; концентрувати ідеї, функції, стимули в обмеженій кількості працівників, що дозволяє швидше досягти компромісу в прийнятті рішень; оперативніше впроваджувати новачі.

Разом з тим менеджменту малих підприємств необхідно враховувати дію об'єктивних загроз бізнесу. До них можна віднести відсутність або обмеженість достатньої суми стартового капіталу, власних виробничих площ та устаткування; обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення, а, отже, обмеженість виробничих, науково-технічних, сервісних та маркетингових та інших можливостей. Проблемами суб'єктивного характеру менеджменту у малих підприємствах є обмеженість знань, досвіду та значно менша продуктивність виконуваних функцій обмеженою кількістю спеціалістів.

Для ефективного розвитку менеджменту малих підприємств доцільно інтегрувати свій бізнес у програми регіонального розвитку з подальшим включенням їх до інвестиційних фондів. Менеджмент малих підприємств може ініціювати та організувати створення кредитних фондів з пільговими умовами використання їх ресурсів. Необхідним та доцільним заходом менеджменту малих підприємств є співпраця з місцевими територіальними органами управління по підготовці та перепідготовці кадрів для малого бізнесу, який сприяє розвитку регіональної економіки.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо удосконалення деяких положень»// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>
2. Кількість підприємств за видами економічної діяльності // <http://www.vn.ukrstat.gov.ua/index.php/statistical-information.html>.
3. Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства за 2018 рік// <http://www.vn.ukrstat.gov.ua/index.php/statistical-information.html>.